

Can Masó. Tot un món en una casa

Quatre cases que en són una, cinc generacions sota el mateix sostre, 180 anys. De barbers a cirurgians, de metges a advocats, arquitectes, farmacèutics-impressors, directors de diari, pedagogs, i també pintors i periodistes. L'immoble de Ballesteries 29 és molt més que la casa pairal d'una família gironina. En les seves parets i darrere els vitralls es guarda la memòria recent i remota d'una gent, un carrer, una ciutat i un país.

L'arquitectura és l'art humana que més acollidora se'ns brinda per oferir-nos alguna cosa més que llar i aixopluc. Si les arts plàstiques ens somouen sentiments i emocions, l'arquitectura, en la seva plasticitat, les supera totes en la seva capacitat de modelar formes de vida, bressolar somnis, espantar les pors, i generar inquietuds bones i també mal-sanies. La seva potencialitat per fer sorgir la matèria del no-res, rehabilitar espais, jugar amb la llum i les ombres, les perspectives i els angles, el buit i el ple, la fa propera a l'obra dels déus. Però aquesta sacralitat de l'espai construït no és tan sols patrimoni d'esglésies i catedrals. De santuaris, n'hi pot haver també de més propers, pensats per santificar la quotidianitat, per elevar el detall fútil a la categoria d'art, l'art de viure amb sentit la vida de cada dia.

La Casa Masó són quatre crugies, entre el riu i un carrer antic de Girona, que regalimen una manera de viure la vida. Intuïda pels besavis que van comprar i van fer gran la casa. Pels avis, que van engendrar la fillada i la van fer créixer com qui planta un bosc pensant en la posteritat. Cap gest gratuït, família, cultura i religió a parts iguals, sense fanatisme i amb la ment oberta al món, sobretot a través dels llibres. Els fills van recollir aquest missatge, literalment servit en cada cullerada i cada bes.

Una porta oberta a la cultura

Des d'aquest mes d'abril la Casa Masó, seu de la Fundació Rafael Masó, obre les seves portes. Tot un món recollit en una llar burgesa de principi del segle xx, amb la seva història i secrets. Una voluntat de reviure el passat i de recuperar una història d'una ciutat que es va desvetllar a principi de segle i encara avui batega viva i prometedora.

Així van esdevenir professionals de primera fila compromesos amb el país i amb la feina.

Ara fa cent anys, aquesta herència entranyable era destil·lada en clau noucentista pel més noucentista de tots els gironins: Rafael Masó Valentí. Recent titulat arquitecte, va voler retornar a aquella casa tot el que li havia donat des del primer dia. I arreglant la llar dels pares i germans va ordenar el seu univers personal a la llum d'aquell estil propi, fruit dels seus estudis, els seus viatges i les seves intuïcions. Per a Rafael Masó la casa va esdevenir el prototipus de la llar ideal, del gresol de la família noucentista, aquella que estava cridada a fer Catalunya gran i plena.

Avui, mans curoses han vetllat per retornar l'esplendor a aquelles cambres tan plenes de records i vivències. En els mobles centenaris, els olis il·lustres, les randes i les fotografies, podrem descobrir un univers gens aliè. Retornarem a un lloc d'on mai hem marxat del tot, i fins i tot podrem recuperar el llampec d'un record d'infantesa oblidat. L'arquitectura, novament, amb la seva capacitat de crear ambients i espais, ens farà de guia per conèixer i reconèixer, a través de la mirada i els records dels qui ens van precedir en el temps, perseguint unes idees avançades a l'encalç de les quals encara avui ens trobem molts, seguint el pas dels dies i l'esdevenir dels temps.

